

якого інтересу в зайнятті спортом.

Бувають випадки, коли недостатньо підготовлені спортсмени виступають у змаганнях. У спортсмена з'являється небажання брати участь в змаганні, формуються несприятливий психічний стан, тривожність, страх, апатія.

Передстартова лихоманка характеризується значним погашенням пульсу й подиху, підвищенням кров'яного тиску, значним збільшенням тремору кінцівок.

Іноколи бувають випадки коли спортсмен не має бажання брати участь у змаганнях в силу можливих соціальних факторів або коли вважає себе ще не достатньо підготовленим, щоб показати себе в найкращій формі. Тоді в силу вступає авторитет та тиск з боку тренера, який більше за все хоче представити свого учня на можливих змаганнях. В такому випадку емоційний стан спортсмена перебуває в постійній напрузі, що в решті решт може призвести до погіршення стосунків з тренером (а можливо і з командою, при наявності такої). Звичайно, не можна стверджувати наявності такого пресингу з боку кожного тренера, оскільки однією з основних його завдань є не лише підготовка спортсмена-початківця або неодноразового чемпіона, а й підтримання оптимальної психологічної атмосфери на будь-якому етапі спортивної кар'єри.

Найбільшого успіху в поставленій задачі, спортсмен може досягти лише при повній гармонії фізичного та психологічного станів.

Отже, оптимальний психологічний стан спортсмена є запорукою успіху, який забезпечує його мінімум на 50%, за яким повинен стежити не лише спортсмен, а й тренер. Оскільки ця частина підготовки має дуже велике значення, йому потрібно приділяти не меншу кількість зусиль як фізичним навантаженням.

*Науковий керівник: Прокурка Н.М.,
ст. викладач*

УДК 159.923:159.922.1 (44) (043.2)

Безугла В.Ю.

Національний авіаційний університет, Київ

МІЖСТАТЕВІ ВІДМІННОСТІ У ПСИХОЛОГІЧНИХ ЯКОСТЯХ ТА ЇХ ВПЛИВ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС

Сучасна наука дотримується думки, що мозок чоловіка та жінки на фізіологічному рівні однаковий, і що немає ніяких анатомічних особливостей, характерних або для чоловіка, або для жінки. Проте відмінності на психологічному рівні, а зокрема у прояві емоцій, все ж існують. І на сьогоднішній день це питання залишається не до кінця вивченим. Дану проблематику вивчали безліч різних вчених та науковці. Це були як вітчизняні: В.П. Плотников, О.І. Захаров, М.С. Пономарьова, так і зарубіжні дослідники: К. Ізард, М. Айзенберг, Е. Джеклін, Е Маккобі та багато інших. З цього можна зробити висновок, що дана проблема є актуальною, як в соціальній, так і науковій сферах[1].

Дійсно, в цих дослідженнях виявлені виразні відмінності в емоційній сфері осіб чоловічої та жіночої статі. Правда, до цих пір не зрозуміло, чи є хоча б деякі з них вродженими, які закладаються ще на етапі формування плоду, або всі ці

особливості отримують в процесі специфічного виховання хлопчиків та дівчаток.

Революційний стало дослідження німецьких вчених, результати якого можуть стати поштовхом до перегляду установлених канонів. Вони довели, що емоційні відмінності між чоловіком та жінкою все ж зумовлені деякими відмінностями в анатомічній будові мозку. Експеримент, проведений в Університетській Лікарні LWL в місті Бохум, доводить, що чоловіки не розрізняють жіночі емоції через специфічну роботу мигдалини головного мозку. Це дає можливість вважати, що такі різні відмінності в емоційній сфері обох статей можуть бути пов'язані зі специфічною будовою мозку та його функціонуванням.

Отже, якщо це дослідження дійсно не просто збіг обставин і не фантастична вигадка, то як ці результати вплинуть на навчальний процес?

На даний момент в Україні не існує окремої освітньої програми для навчання окремо хлопчиків та дівчаток. Відповідно і вимоги до них ставлять також однакові. Можливо, приймаючи до уваги такі анатомічні та функціональні відмінності в будові мозку, потрібно створювати окремі методики для навчання та виховання учнів різної статі щоб зробити освітній процес більш результативним? На даний момент ми не можемо остаточно стверджувати про необхідність таких дій, адже питання про емоційні відмінності чоловіка та жінки ще не до кінця вивчене. Але це цікавий факт, який дає можливість замислитися, що, можливо, багато проблем в системі освіти є через те, що ми не враховуємо ті функціональні відмінності в мозку людей різної статі.

Список літератури

1. Хорни К. Невротическая личность нашего времени. Самоанализ. – М.: Айрис – пресс, 2004. – 607 с.

*Науковий керівник: Прокурка Н.М.,
ст. викладач*

УДК 159.923 (043.2)

Бикадорова А.В, Безносок І.В.

Національний авіаційний університет, Київ

ВПЛИВ ДОМАШНІХ ТВАРИН НА ПСИХІКУ ЛЮДИНИ

Психологічний стан людини: як його визначити і які чинники на нього впливають? Дуже легко викликати в людині певні емоції, більш того, сама людина підвладна впливу тих чинників, які є провокаторами агресії або нервового і збудженого стану. Але з цим вдяти нічого не можна, вже так влаштована людина, що іноді темперамент не приборкати й важко тримати себе в руках. Не звертати увагу на свого «провокатора», і не нервувати? Це легко сказати і порадити, але як це зробити?

Нервові клітини не відновлюються – це знає кожна людина, але не кожен знає, що нервові клітини можна «вилікувати», не в прямому сенсі звичайно, але максимально заспокоювати себе цілком можливо. Вчені спільно з психологами провели ряд досліджень, які були спрямовані на те, як впливають тварини на психоемоційний стан людини. При цьому з'ясувалося, що більшість тварин, які